

Сьогодні особливо гостро стоїть питання не лише й не стільки про рівність прав і свобод, а й передусім про юридичне забезпечення рівності можливостей для чоловіка й жінки стати рівноправними як де-юре, так і де-факто в усіх сферах суспільного життя. Можемо говорити про цілісну концепцію правової рівності чоловіків і жінок у теорії й на практиці правовідносин як сукупності поглядів і рекомендацій, що є узагальненням світової та національної практик правової діяльності держав.

Слід звернути увагу на те, що утвердження рівності передбачає осмислення різних аспектів життя жінок. Вони можуть бути породженими не тільки статевими відмінностями, а й віковими, расовими, класовими, національними, етнічними та регіональними особливостями, сексуальною орієнтацією, вадами психічного та фізичного розвитку мовою і релігійними переконаннями. Розвиток, аналіз і творення законодавства та правової політики має здійснюватися з урахуванням гендерних відмінностей. Це передбачає розуміння природи відносин чоловіків та жінок, різних соціальних реалій, життєвих очікувань та економічних обставин, з якими стикаються жінки й чоловіки. Зокрема, жінки можуть перебувати в більш невідносному становищі через расу, колір шкіри, сексуальну орієнтацію, соціально-економічне становище, регіон, різний рівень можливостей та вік. Правова політика і закон мають поважати та враховувати це розмаїття. Як показує історія, однакове (знеособлене) ставлення до жінок ще не забезпечує їхньої рівності, бо таке «рівне» ставлення нехтує факт своєрідності життя кожної з них.

Отже, для сучасного українського соціокультурного простору актуальним залишається проблема забезпечення гендерної рівності, що є складним та комплексним процесом, для втілення дієвого результату якого потрібна система цілеспрямованих взаємопов'язаних заходів, напрямів і форм роботи, здатних реально змінити існуючу ситуацію як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі.

Наталія Леонова

доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін,
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат філологічних наук

АКТУАЛІЗАЦІЯ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС І УКРАЇНИ В СТУДЕНТСЬКІЙ ЦІЛЬОВІЙ АУДИТОРІЇ

На сучасному етапі розвитку українського суспільства загальнопогодженою є офіційна позиція, що стверджує: «Гендерна політика – утвердження партнерства статей у визначенні і реалізації політичних цілей, завдань і методів їх досягнення в діяльності політичних структур – держави, політичних партій, суспільно-політичних об'єднань [5].

Наразі, сучасне суспільство не вважає гендерну політику самодостатньою. Вважається, що існує потреба в її взаємодії та поєднанні з соціальною й іншими видами політичної діяльності – політичними об'єднаннями, соціальною політикою суспільства тощо. І це створює певні проблеми та перешкоди для психо-фізіологічної самоідентифікації особистості як загалом у суспільстві, так і серед студентської спільноти.

Гендерна політика, звичайно, має своє оригінальне буття, оскільки в ній утілено наявний інтерес суб'єктів – осіб, що психологічно та ментально є такими, що невизначені за статтю, чи не впевнені у відповідності своєї фізіологічної статі своєму психологічному, особистісному «внутрішньому я» чоловіка чи жінки, спрямованому на його реалізацію.

Поняття молодіжної, студентської гендерної політики, як окремої гілки соціумних наукових розвідок чи соціальних спектрів поведінкового ситуативного аналізу в наш час у державі Україна є на початковому етапі формування суспільновизначених теоретичних засад. Базуючись на цьому, можемо стверджувати, що в українському молодіжному соціумі та локальних соціальних студентських групах до цього часу присутній певний негативний психологічний тиск на осіб із невизначеним гендерним чи визначеним трансгендерним статусом. Тому гендерна політика, дослідження, аналіз молодіжного середовища з погляду приналежності до гендерних груп, особливо в питаннях статистичних розрахунків відсоткових співвідношень, переважно не є фактологічно об'єктивними.

Також актуальною є проблема залучення молодих жінок до ринку праці та розподілу праці, до гендерного паритету при прийнятті рішень [марценюк]. Це безпосередньо стосується жіночої студентської працюючої молоді, адже питання матеріального самозабезпечення під час навчання у ВНЗ є гіперважливим для студенток-молодих матерів із невисоким рівнем заробітної плати.

Жінка в політиці, особливо молода жінка-студентка, а також жінка-трансгендер переважно є непересічними особами для політикуму ЄС та України. Вони викликають у частини колег-політиків певний дискомфорт, зумовлений інерцією світосприйняття та соціальними кліше, що може вплинути на подальшу кар'єру жінки чи на результат співпраці.

Саме з метою збільшення кількості прихильників представництва жінок, що належать до названих соціальних груп у політиці, ЄК повсякчас вносить це питання до політичного порядку денного; співпрацює з різними прибічниками актуалізації політики гендерної рівності. Слід зазначити, що середній показник залучення жінок до національних парламентів у країнах ЄС є більшим, ніж загалом у світі, де він становить 22%. Разом із тим, 28% – це далеко від паритету, тому в ЄС є попереду цілі, яких він має досягати [3, 27-32].

Ураховуючи сутність такого поняття як категорія оцінки та засоби її вираження в публіцистичних та інформаційних текстах та його об'єктивну наявність як впливового інструменту НЛП (нейро-лінгвістичного програмування) у всіх категоріях сучасних масмедіа, уважаємо, що негативна чи позитивна суспільна думка переважно формується ззовні, завдяки впливу також і на студентську молодь як на цільову аудиторію [1; 4, 56-79].

1. Бутник Н.В. Мовна гра як лінгвістичний прийом у мові сучасних засобів реклами / Н.В. Бутник // Семантика мови і тексту : [матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції] (26-28 вересня 2006 р., м. Івано-Франківськ). – Івано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ ЦПТ, 2006. – С. 312-315.

2. Леонова Н. Граматичні особливості, структура й функції заголовків періодичних видань – одного з найпоширеніших видів малих жанрових форм інформації (МЖФІ) / Н. Леонова // Наукові записки нац. ун-ту "Острозька академія". Серія "Філологічна": зб. наук. праць. – Вип. 40. – Острог : Вид-во нац. ун-ту "Острозька академія", 2013. – С. 56-61.

3. Марценюк Т. Гендерна політика Європейського Союзу: загальні принципи та найкращі практики / Т. Марценюк – К. : Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД), 2015. – 44 с.

4. Онищенко І.В. Категорія оцінки та засоби її вираження в публіцистичних та інформаційних текстах : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 "Українська мова" / І.В. Онищенко. – Дніпропетровськ, 2005. – 196 с.

5. Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Гендерна_політика

Наталія Макогончук
старший викладач кафедри
психології, педагогіки
та соціально-економічних дисциплін,
Національної академії
Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького,
кандидат педагогічних наук

ГЕНДЕРНА ПРОБЛЕМАТИКА В МОВІ

Враховуючи ключову роль, яку мова відіграє у формуванні культурних та соціальних установок, використання мови, що включає гендер, є важливим способом поширення гендерної рівності та викорінення гендерних упереджень.

Для уникнення гендерного розподілу потрібно вживати лексику, яку можна використовувати як щодо чоловіків, так і щодо жінок (наприклад, вживання гендерно-нейтральних слів замість гендерно-маркованих: «студентство» замість «студенти», або фемінітивів: студенти та студентки). Використовувати доречні прикметники, замість тих, що пов'язані з упередженнями та стереотипами, уникати висловлювань з ознаками дискримінації. Найбільш очевидною мовною гендерною нерівністю є те, що вирази, що стосуються жінок, часто граматично складніші, ніж вираження чоловіків.

Офіційні мови Європейського Союзу умовно розділяють на три категорії щодо гендерних аспектів: